

DERS ÇALIŞMAYA İLİŞKİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ (İLKÖĞRETİM 5. SINIF ÖRNEĞİ)

Aysel DEMİROĞLU MEMİŞ*

Özet

Bu araştırmanın amacı, ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin ders çalışmaya ilişkin görüşlerini tespit etmektir. Genel tarama modeline dayalı olarak yürütülen bu araştırmanın uygulamaları Ankara ili Çankaya ilçesinde yapılmıştır, tesadüfi olarak seçilen 6 ilköğretim okulundaki 447 beşinci sınıf öğrencisi araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyete göre dağılımı %48 (n=215) kız, %52 (n=232) erkek biçimindedir. Araştırma kapsamında öğrencilere “ders çalışmayı niçin sevdikleri ya da sevmedikleri, ders çalışmazsa neler olabileceği, ders çalışırken hangi yöntemleri kullandıkları, ders çalışmanın nasıl zevkli hale getirilebileceği ve anne-baba ya da öğretmen olsalardı çocukları nasıl ders çalışmaya sevk edebilecekleri” açık uçlu olarak sorulmuş, öğrencilerin sorulara verdikleri cevaplar gruplandırılarak frekans dağılımları yapılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Ders çalışma, çalışma yöntemleri, akademik başarı

Giriş

Verimli ders çalışma, öğrencilerin okulda başarılı olmasında önemli rolü bulunan ders dinleme, ders çalışma, ödev hazırlama gibi çalışmalarda ustalık, davranış, tavır ve alışkanlıkların kazanılması ile söz konusu olabilir (Tan, 1992, 108). Başarılı öğrenci, “kendi özelliklerini tanıyan ve bu çerçevede çeşitli ders çalışma ve öğrenme yöntemlerini etkili bir şekilde kullanabilen öğrenci” olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve diğerleri, 2000,1). Her öğrenci farklı ders çalışma alışkanlık ve tutumlarına sahiptir ve sahip oldukları alışkanlık ve tutumları öğrencilerin akademik başarılarının en önemli belirleyicilerindedir. Öğrencinin derslerine yönelik, öğrenme, ilgi, merak ve isteği uygun çalışma ortamı ve verimli çalışma alışkanlıklarının bulunması, başarı için çevresinden yakınlık ve destek görmesi gibi özellikler, öğrenmesini kolaylaştırıp başarısını artırırken bunun tersi olan durumlarda öğrenmesini güçleştirmektedir (Uluğ, 2000, 5).

İncelenen kaynaklarda bireysel farklılıklar, zamanı etkili kullanma, not alma, çalışma alışkanlıkları eğitimi, öğretmen, aile, uygun bir çalışma ortamı sağlama, ev ödevleri, kütüphaneden faydalanma, okuma-dinleme ve yazma ders çalışmayı etkileyen ortak faktörler olarak göze çarpmaktadır (Aydın, 1989, 9; Tan, 1992, 108; Özer, 1993, 9; Tan, 1996, 19; Uluğ, 2000, 5-6; Subaşı, 2000, 51). Bununla birlikte ilgi ve istek çalışma alışkanlıkları ve tutumları açısından çok önemli görülmektedir. Öğrenmeye

* Yrd. Doç. Dr.; Zonguldak Karaelmas Üniv. Ereğli Eğitim Fak. Sınıf Öğretmenliği Bölümü, Ereğli/ZONGULDAK

◆ Aysel Demiroğlu Memiş

yönelik istekli ve öğrenme için gerekli yeteneklere sahip olma, öğrenmede başarıyı etkileyen en önemli etmenlerdir. Verimli ders çalışma ve etkin öğrenmenin en temel koşulu, bu konuda istekli ve kararlı olmaktır. İsteklilik ve kararlılık, çalışma davranışlarını olumlu etkileyerek verimli ders çalışmayı ve etkin öğrenmeyi sağlar. Verimli ders çalışma yollarını öğrenmek isteyen öğrencinin, önce bu yönde olumlu alışkanlıklar kazanmaya kararlı ve niyetli olması gerekir (http://egitimci.port5.com/new_page_1.htm 06.04.2004).

Verimli ders çalışmanın ve dersleri başarmanın sırrı olarak duygu, irade ve akıl etkenlerini bir araya getirme ifade edilmiştir. Öğrencinin önce başarısızlık önyargısını üzerinden atması gerektiği vurgulanırken Weiner (1974, akt: Köse, 1998, 37), kişinin başarısızlık ön yargısı taşıması durumunda başarılı olması için çaba harcansa bile başarısızlık inancını koruyacağını belirtmektedir. Bu durumdaki kişi önce başarı beklentisini, arkasından da başarıya ulaşmak için harcaması gereken çaba ve çalışmasının düzeyini düşürür. Çaba ve çalışmanın düzeyinin düşmesi kişinin başarılı olma olasılığını daha da azaltacaktır. Bu yüzden başaracağına inanmak önemlidir. İstek ve azmi dışarıdan desteklemenin faydasız olacağını söyleyen Özakpınar (2002, 11) bunların, öğrenme girişiminde bulunan zihnin, öğrenilecek içerikle ilişkisinden kendiliğinden doğması gerektiğini, yani kişiye bağlı olduğunu ifade etmektedir. Bu unsurlar ışığında öğrenci kendinin farkında olmalı, kendine inanmalı, istek ve azme sahip olmalıdır.

Öğrencilerin ders çalışma alışkanlık ve tutumlarına yönelik sorunların çözülebilmesi için, öncelikle temel eğitimden başlayan problemler ortaya çıkarılmalı ve öğrencilerin çalışma alışkanlık ve tutumları incelenerek öğrencilere yardımcı olmaya çalışılmalıdır. İlköğretimin ilk sınıflarında öğrencilerin ders çalışmaya yönelik alışkanlık ve tutumları henüz tam olarak kazanılmadığından, oluşabilecek sorunlu çalışma davranışlarını düzeltmek daha kolay olacaktır. Bu nedenle müdahale ne kadar erken gelirse, öğrencinin olumlu çalışma alışkanlık ve tutumu geliştirmesi de o kadar çabuk ve erken olacak, olumlu tutum ve alışkanlıklar da onu başarıya götürecektir. Ders çalışmayı sevmelerinin ya da sevmemelerinin sebepleri, ders çalışmazlarsa ne olacağı, ne gibi yöntemler kullandıkları, ders çalışmanın nasıl daha zevkli hale getirilebileceği, anne-baba ya da öğretmen olmaları halinde çocuklarının nasıl ders çalışmasını sağlayabilecekleri öğrencilerin kendi ifadeleri ile öğrenilerek istek ve beklentileri ortaya çıkarılarak gerekli değerlendirmeler yapılabilir.

Amaç

Çalışmanın amacı, ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin ders çalışmaya ilişkin görüşlerini tespit etmektir.

Yöntem

Model, Evren ve Örneklem

Genel tarama modeline dayalı olarak yürütülen bu araştırmanın uygulamaları 2004-2005 öğretim yılında Ankara ili Çankaya ilçesinde yapılmıştır. Çankaya 103 ilköğretim okulu ve 10.293 beşinci sınıf öğrencisi olan, her sosyo-ekonomik düzeyde öğrenciye ve ortama sahip büyük bir ilçedir. 10.000 kişiden oluşan bir evreni %95 güven aralığında %5 hata payı ile 370 kişinin temsil gücü bulunduğu göz önüne alınarak (Sencer, 1984:661) Ankara Milli Eğitim müdürlüğü verileri doğrultusunda basit tesadüfi örnekleme ile seçilen 6 okuldaki 447 beşinci sınıf öğrencisi araştırmanın ör-

Ders Çalışmaya İlişkin Öğrenci Görüşleri (İlköğretim 5. Sınıf Örneği) ◆

neklemini oluşturmaktadır. Örneklem seçiminde sosyo-ekonomik durum dikkate alınmamıştır. Daha önceki araştırmalarda ifade edildiği gibi (Kabapınar, 2002) bu sınıftaki öğrenciler duygu ve düşüncelerini daha rahat ifade edebilmektedir, aynı zamanda ders çalışma konusunda alt sınıflara oranla bilinç daha belirginleşmiş ve tutumlarını daha rahat yazılı olarak ifade edebilecek duruma gelinmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyete göre dağılımı %48 (n=215) kız, %52 (n=232) erkek biçimindedir.

Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi

Araştırma verileri öğrencilere sorulan 5 açık uçlu soru aracılığı ile yazılı olarak, araştırmacının gözetiminde toplanmıştır. Öğrencilere “ders çalışmayı niçin sevdikleri ya da sevmedikleri, ders çalışmazsa neler olabileceği konusunda ne düşündükleri, ders çalışırken hangi yöntemleri kullandıkları, ders çalışmanın nasıl zevkli hale getirilebileceği ve anne- baba ya da öğretmen olsalardı çocukları nasıl ders çalışmaya sevk edebilecekleri” sorulmuştur. Öğrencilerin sorulara verdikleri cevaplar kategorize edilerek, frekans ve yüzde dağılım tabloları yapılmış, frekans dağılımları ki-kare testi ile 0.05 anlamlılık düzeyinde test edilmiştir. Cinsiyete ilişkin farklılıklar olup olmadığını incelemek için t testi kullanılmıştır. Öğrencilerin sorulara verdikleri cevaplardan örnekler ekte sunularak araştırmanın iç geçerliliğini arttırmak amaçlanmıştır.

Bulgular

1. Ders Çalışmayı Seviyorum Çünkü...

Araştırmaya katılan 447 öğrenciden 421’i ders çalışmayı sevdiğini nedenleriyle birlikte belirtirken yalnızca 26 öğrencinin ders çalışmaya yönelik olumsuz tutum taşıdığı görülmektedir.

Tablo 1. Ders Çalışmanın Niçin Sevildiğine İlişkin Görüşler

Ders çalışmayı seviyorum çünkü...	Kız		Erkek		Toplam		χ^2	t
	N	%	N	%	N	%		
Gelecekte bir meslek sahibi ve başarılı olmamızı sağlar	61	14,5	64	15,2	125	29,7	218,46	-,074
Ders çalışmak hoşuma gidiyor, hem eğleniyor hem de bilgi ve beceri ediniyorum	108	25,7	113	26,8	221	52,5		
Çalıştığım zaman derslerimde başarılı olup yüksek notlar alıyorum	16	3,8	25	5,9	41	9,7		
Başka	18	4,3	16	3,8	34	8,1		
Toplam	203	48,2	218	51,8	421	100,0		

Tablo 1 incelendiğinde, öğrencilerin ders çalışmayı sevmelerinde en önemli nedenin (%53) ders çalışmanın hoşlarına gitmesi ve bilgi ve beceri edinmeleri olduğu görülmektedir. Aynı zamanda öğrencilerin gelecekte bir meslek sahibi olup başarılı olmalarını sağlayacağı düşüncesi de öğrencilerin ders çalışmayı sevmelerinde önemli bir neden olarak gösterilmiştir (%30). Bu iki madde için de kız ve erkek öğrencilerin cevapları benzer oranlardadır. Tabloda verilen tek örneklem χ^2 testi sonucuna gö-

◆ **Aysel Demiroğlu Memiş**

re, öğrencilerin sorulara verdikleri yanıtların frekans dağılımlarının anlamlı düzeyde birbirinden farklıdır [$\chi^2(3) = 218,46; p < 0,05$]. Yapılan t testi sonucunda, ders çalışmayı seviyorum diyen kız ve erkek öğrenciler arasında manidar bir farklılık olmadığı görülmektedir ($p < 0,05$).

Başka diyen öğrencilerin cevapları incelendiğinde; “İyi bir şey olduğu için, çalıştığım zaman kendim için çalışmış olurum, bana yararlı olacağını biliyorum, içimi rahatlatıyor, ders çalışmaya bayılıyorum, insanın çalıştıkça çalışması geliyor, ders çalışırsam annem beni ödüllendiriyor, ders çalışırken yazı yazmak gerekir ve ben yazı yazmayı çok severim, ders çalışmayı pek değil ama ödev yapmayı seviyorum, öğretmenimiz iyi anlatıyor o yüzden çok seviyorum, ders çalışmak bir oyun gibidir, ders çalışan ileride zeki ve akıllı olur, ders çalışmayan ise haylaz haylaz dolaşır” gibi açıklamaların yer aldığı görülmektedir.

Ders Çalışmayı Sevmiyorum Çünkü...

Ders çalışmanın niçin sevilmediğine ilişkin bulgular Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2. Ders Çalışmanın Niçin Sevilmediğine İlişkin Görüşler

Ders çalışmayı sevmiyorum çünkü...	Kız		Erkek		Toplam		χ^2	t
	N	%	N	%	N	%		
Çok sıkıcı	10	38,5	10	38,5	20	77,0	7,54	-,697
Başka	2	7,7	4	15,3	6	23,0		
Toplam	12	46,2	14	53,8	26	100,0		

Ders çalışmayı sevmeyen öğrencilerin genel olarak (%77) ders çalışmayı sıkıcı buldukları görülmektedir. Kız ve erkek öğrencilerin oranları çok sıkıcı maddesinde eşittir (%38,5). Yapılan t testi sonucunda, ders çalışmayı sevmiyorum diyen kız ve erkek öğrenciler arasında da manidar bir farklılık olmadığı görülmektedir ($p < 0,05$).

Başka diyenler cevapları incelendiğinde; “Film izleyemiyorum, çalışmak hoşuma gitmiyor, çok ödev veriyorlar yoruluyorum, söz hakkı vermiyorlar, içimden gelmiyor, ödev yapmak hoşuma gitmiyor, yorgun oluyorum” ifadelerinin yer aldığı görülmektedir.

2. Ders Çalışmazsan Ne Olur?

Öğrencilerin ders çalışmadıklarında ne tür sıkıntılarla karşılaşacaklarına dair bilinçlerinin ölçülmesinin hedeflendiği bu maddede aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır.

Tablo 3. Ders Çalışmadığında Ne Olacağına İlişkin Görüşler

Ders çalışmazsan ne olur?	Kız		Erkek		Toplam		χ^2	t
	N	%	N	%	N	%		
Derslerimde ve öğrenim hayatımda başarısız olurum	71	15,8	82	18,3	153	34,1	159,64	,479
İleride mesleğimi kazanamam, hayatta başarılı olamam ve bilgisiz, cahil biri olurum	125	28,0	131	29,3	256	57,3		
Başka	19	4,3	19	4,3	38	8,6		
Toplam	215	48,1	232	51,9	447	100,0		

Ders Çalışmaya İlişkin Öğrenci Görüşleri (İlköğretim 5. Sınıf Örneği) ◆

Tablo 3'te görüldüğü gibi, öğrenciler meslek ve hayatta başarı kaygılarına henüz öğrenim hayatlarının ilk basamaklarında sahiptir. Öğrencilerin yaklaşık beşte üçü (% 57) geleceklerini düşündüklerini ifade ederken, yaklaşık üçte biri (% 34) derslerini ve öğrenim hayatındaki başarıyı vurgulamaktadır. Kız ve erkek öğrencilerin görüşleri arasında belirgin farklılık göze çarpmamaktadır. Kikare analizi sonuçları, öğrenci yanıtlarının frekans dağılımlarının anlamlı düzeyde birbirinden farklı olduğunu göstermektedir [$\chi^2 (2) = 159,64; p < 0,05$]. t testi sonucunda kız ve erkek öğrencilerin ifadeleri arasında manidar bir farklılık çıkmamıştır ($p < 0,05$).

Başka diyen öğrencilerin cevapları arasında, "Hem öğretmenim, hem annem, babam ve özellikle ablam çok kızar, ders çalışmazsam öğretmenim döver, ders çalışmazsam hiçbir şey yapamam, belki öğretmen kızabilir, bazen çok sinirleniyor, bağırıyor, kızıyor ve dövüyor, öğretmen kulağımızı çeker ve utanırım, tembel oluruz, arkadaşlarımız bizimle dalga geçerler, ailemizi hayal kırıklığına uğratarız, tembel tenekte, çöpçü, tinerici, hırsız olabiliriz, annem ve babam bana ceza verir, kendimi boş bir kutu olarak görüyorum ve içimden ağlıyorum" gibi farklı ifadeler yer almaktadır.

3. Ders çalışırken hangi yöntemleri kullanırsın?

Öğrencilerin ders çalışırken hangi yöntemleri kullandığına ilişkin bulgular Tablo 4'de yer almaktadır. 447 öğrencinin 419'u bu konuda görüşlerini ifade etmişlerdir.

Tablo 4. Ders Çalışırken Hangi Yöntemlerin Kullanıldığına İlişkin Görüşler

Ders çalışırken hangi yöntemleri kullanırsın?	Kız		Erkek		Toplam		χ^2	t
	N	%	N	%	N	%		
Kaynaklardan araştırma yaparım, defterimden ve kitabımdan çalışırım.	57	13,6	56	13,4	113	27,0	39,27	-1,101
Okurum, özet çıkarırım, anlatırım	71	16,9	43	10,3	114	27,2		
Sessiz bir ortamda çalışıp derslerime konsantre olurum	31	7,5	48	11,3	79	18,8		
Planlı programlı çalışırım, derslerimi tekrar ederim ve test çözerim	19	4,5	35	8,4	54	12,9		
Başka	29	6,9	30	7,2	59	14,1		
Toplam	207	49,4	212	50,6	419	100,0		

Benzer oranlarla (%27) kaynaklardan araştırma yaparım ve okurum, özet çıkarırım ve anlatırım ilk sıralarda yer almaktadır. Diğer sorularda kız ve erkek öğrencilerin benzer cevaplarda yoğunlaştıkları gözlenirken bu soruda kız öğrencilerin "okurum, özet çıkarırım ve anlatırım" da yoğunlaştıkları görülmektedir. Kikare analizi sonuçlarına göre, öğrenci yanıtlarının frekans dağılımları anlamlı düzeyde birbirinden farklıdır [$\chi^2 (4) = 39,27; p < 0,05$]. t testi sonucunda kız ve erkek öğrencilerin ifadeleri arasında manidar bir farklılık çıkmamıştır ($p < 0,05$).

Başka diyen öğrenciler;"Ailemden ya da öğretmenimden bilgi alırım, dersi daha zevkli hale getirecek şeyler yaparım, derse göre değişiyor, pratik yöntemleri, anladığım yöntemleri, kolay yöntemleri, zor yöntemleri, kestirmeleri kullanırım, arkadaşlarımızla toplanıp birlikte çalışırız, sadece ödevimi yaparım, evde yazı tahtam var çoğunlukla orada ders çalışırım, her yönetime başvururum, ders çalışırken kendimi öğretmen yerine koyup kendi kendime anlatırım" gibi cevaplar vermişlerdir.

◆ Aysel Demiroğlu Memiş

4. Ders alışmak Sence Nasıl Daha Zevkli Hale Getirilebilir?

Ders çalışmanın nasıl daha zevkli hale getirilebileceğine ilişkin soruya 380 ğrenci cevap vermiştir.

Tablo 5. Ders alışmanın Nasıl Daha Zevkli Hale Getirilebileceğine İlişkin Görüşler

Ders çalışmak sence nasıl daha zevkli hle getirilebilir?	Kız		Erkek		Toplam		χ^2	t
	N	%	N	%	N	%		
Oyunlar, eğlenceli sorular, bulmacalar ve materyaller ile	54	14,2	40	10,5	94	24,7	125,21	-,996
Severek, isteyerek ve kendimizi motive edip çalışarak	19	5,0	29	7,6	48	12,6		
Programlı ders çalışıp molalar vererek	23	6,1	22	5,8	45	11,9		
Konuları anlayıp, tekrar edip, ödevleri yaparak	22	5,8	21	5,5	43	11,3		
Araştırma, uygulama ve geziler yaparak	16	4,2	13	3,4	29	7,6		
Sessiz ve düzenli bir ortamda çalışarak	13	3,4	12	3,2	25	6,6		
Müzik dinleyerek çalışarak	8	2,1	11	2,9	19	5,0		
Arkadaşlarla alışarak	6	1,6	4	1,1	10	2,7		
Ders çalışmak zaten çok zevkli	17	4,5	19	5,0	36	9,5		
Başka	15	3,9	16	4,2	31	8,1		
Toplam	193	50,8	187	49,2	380	100,0		

Tablo 5'te göze arpıtđı gibi öğrencilerin dörtte biri (%25) ders çalışmanın oyunlar, eğlenceli sorular, bulmacalar ve materyaller ile daha zevkli hale getirileceğini belirtmektedir. Severek, isteyerek ve kendimizi motive edip çalışarak maddesi ikinci sırada yer almaktadır (%13). Tabloda yer alan ilk iki maddede kız ve erkek öğrencilerin oranlarının biraz farklılaşma gösterdiği göze çarpılmaktadır. Bu soruya verilen cevaplarda da frekans dağılımlarının farklılaşma gösterdiği kıkare analizi sonucunda görülmektedir [$\chi^2 (9) = 125,21; p < 0,05$]. Kız ve erkek öğrencilerin ifadeleri arasındaki farklılığa bakmak üzere yapılan t testi sonucunda manidar bir farklılık bulunamamıştır ($p < 0,05$).

Başka diyen ğrenciler; "Kendimi ödüllendirerek, bilgisayarla, arkadaşlarımı yeneceğim deyip çalıştığımda, yazıları renkli kalemle yazarak, matematik çalıştığımda zevkli oluyor, rahat olunca, öğretmenin eğlenceli ödevler vermesiyle, dersi çabuk yapıp eğlenceye vakit bırakarak, anne baba baskısı olmadan ve çocuklara hediyeler alarak, öğretmenlerin çocuklara yapabilecekleri ödevler vermesiyle, mantığını kullanarak, dersleri espri katılarak sslenmesiyle, kitaplarda konuların daha eğlenceli anlatılmasıyla, yavaş yavaş yaparak, kendi isteğiyle çalışarak, bizim anlayabileceğimiz şekilde yapıldığında, düşündürücü olunca" gibi cevaplar vermişlerdir.

5. Öğretmen ya da Anne-Baba Olsan Çocukların Daha Çok Ders Çalışmasını Nasıl Sağlardın?

Öğrencilerin bu konudaki görüşleri Tablo 6'da yer almaktadır. 410 öğrenci bu konuda görüşlerini ifade etmiştir.

Tablo 6. Öğretmen ya da Anne-Baba Olunduğunda Çocukların Ders Çalışmasının Nasıl Sağlanacağına İlişkin Görüşler

Öğretmen ya da anne baba olsan çocukların daha çok ders çalışmasını nasıl sağlardın?	Kız		Erkek		Toplam		χ^2	t
	N	%	N	%	N	%		
Derslerin yararları hakkında bilgilendirir ve motive ederdim	57	13,8	47	11,5	104	25,3	376,50	-1,728
Derslerinde yardımcı olur, gerekirse dershaneye gönderirim	73	17,8	86	21,0	159	38,8		
Dersleri eğlenceli hale getirir, oyunla öğretirdim	22	5,4	18	4,4	40	9,8		
Çalışması için zorlamaz ve sıkımdım	18	4,4	6	1,5	24	5,9		
Ders çalışması için program yapardım	7	1,7	10	2,4	17	4,1		
Ödüle motive ederdim	6	1,5	14	3,4	20	4,9		
Rahat edebileceği, sessiz bir çalışma ortamı sağlardım	4	1,0	7	1,7	11	2,7		
Başka	14	3,4	21	5,1	35	8,5		
Toplam	201	49,0	209	51,0	410	100,0		

Genel olarak öğrencilerin yaklaşık beşte ikisi (%39) derslerine yardımcı olur gerekirse dershaneye gönderirdim, dörtte biri ise (%25) çocukları derslerin yararları hakkında bilgilendirip motive ederdim demiştir. Kız ve erkek öğrencilerin de benzer yüksek oranlarda cevap vermişlerdir. Kikare analiz sonuçları, öğrenci yanıtlarının frekans dağılımlarının anlamlı düzeyde birbirinden farklı olduğunu göstermektedir [$\chi^2(7) = 376,50; p < 0,05$]. Bununla birlikte kız ve erkek öğrencilerin ifadelerinde manidar bir farklılık yoktur ($p < 0,05$).

Başka diyen öğrenciler; "Öğrencilerimi grup yapar öyle konularını dağıtırdım, öğrencilerime ücretsiz kurs açardım, öğrenciler öğrenene kadar konuyu anlatırdım, öğrenciler için elimden geleni yapardım, kendi ders yıllarımı anlatırdım, ders çalışması için gereken her şeyi yapardım, onlara dersin bir oyun gibi olduğunu söylerdim, çocuklarımı disiplinli büyütürüm, öğrencileri dövmeyerek ders çalışmalarını sağlardım, sürekli onun sevdiği yöntemleri kullanırım, onlarla iyi geçinerek, çocuğuma evde küçük bir laboratuvar kurardım, istediği zaman çalışırdı müdahale etmezdim ama sınavlarda başarısız olursa onu döverdim, ders çalışmanın ne kadar zevkli olduğunu anlatırdım, önce uyarır sonra ceza veririm, eve bilgisayar ve televizyon gibi çocukların ilgisini çekecek şeyler almam" gibi cevaplar vermişlerdir.

Tartışma-Sonuç ve neriler

Sonuçlara bakıldığında, aslında öğrencilerin ders çalışma konusunda oldukça bilinçli oldukları anlaşılmaktadır.

1. Öğrenciler genel olarak ders çalışmayı sevdiklerini belirtmişlerdir. Çünkü ders çalışmanın canlarının sıkılmasını engellediğini, gelecekte meslek sahibi olup hayatta başarılı olmanın ders çalışmaktan geçtiğini düşünmekte ve ders çalışarak yüksek notlar alıp derslerinde başarılı olabileceklerini bilmektedirler. Ders çalışmayı sevmeyen öğrenciler dersleri sıkıcı bulduklarını ifade etmişlerdir.

2. Öğrencilere ders çalışmazsa ne olacağı sorulduğunda; gelecek kaygılarını belirtmekte, derslerinde ve öğrenim hayatında ancak ders çalışarak başarılı olacaklarını o yüzden ders çalışmanın ne kadar gerekli olduğunu söylemektedirler.

3. Öğrencilerin kullandıkları ders çalışma yöntemlerine yönelik verdikleri cevaplarda, daha çok okuyup zet çıkardıkları ve anlattıkları, kaynaklardan araştırma yapıp defter ve kitaplarından çalıştıkları ortaya konmuştur. Aynı zamanda sessiz bir ortamda ve programlı çalışmalar da öğrenciler tarafından kullanılan yöntemler olarak ifade edilmiştir.

4. Ders çalışmanın nasıl zevkli hale getirilebileceği sorulduğunda öğrencilerin bireysel farklılıkları belirginleşmektedir. Gelecek kaygısı ve derslerde başarılı olma üzerinde toplanan diğer yanıtlar bu maddede öğrenciler tarafından daha farklı şekillerde ifade edilmiştir. Üniversite sınıflarında yetişkin öğrencilere yapılan derslerde bile etkinliğe, eğlenceye yer verildiğinde derse katılım daha heyecan verici olmaktadır. Bu yaş çocukları açık bir şekilde oyunla, eğlenceli bir şekilde ders yapılmasının derisi daha zevkli hale getireceğini belirtmişlerdir. Ders çalışmayı zaten çok zevkli bulan öğrencilerin yanında severek ders çalışınca, konular anlaşılır olunca, sessiz bir ortamda, programlı ders çalışınca, araştırma, uygulama ve gezilerle ders çalışmanın çok daha zevkli olabileceği öğrenciler tarafından belirtilmiştir.

5. Öğrenciler anne-baba ya da ğretmen olduklarında, çocukların derslerine yardımcı olarak ve dershaneye göndererek, řu an anne-babalarının yaptığı gibi derslerin yararları konusunda onlara öğütler verip, zorlamadan çocuklarının ders çalışmasını sağlayacaklarını belirtmişlerdir.

Öğrencilerin ders çalışma konusunda gerek kendi edindikleri tecrübeleri gerekse ğretmen ya da anne babalarından duydukları öğütlerle belli bir bilince ulaştıkları araştırma bulgularından anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin sıkıcı ödevler yerine günümüz eğitim programlarının anlayışına uygun etkinliğe yönelik çalışmalar yaptırması öğrencileri ders çalışmaya daha fazla yönlendirip daha istekli hale getirebilir. Çocuğun ders çalışmasını etkileyen en önemli faktörlerden olan aile çocuğun çalışması için gerekli ihtiyaçlarını gidermeli, gerekli çalışma ortamını sağlamalı, çocuğa huzurlu bir ortamda gerektiği yerde ödevlerini yapmasında rehber olarak yardımcı olmalı, sürekli ödevini yaptın mı, ders alış diyen konumdan çıkıp çocuğuna ders çalışma bilincini yerleştirmek için farklı yollar deneyen konuma geçmelidir. Aile ocuğun ödevini ve ödevlerinin kontrolünü çocuğun kendisine yaptırmalı, yol gösterici olarak çocuğun yanında bulunmalıdır. Aile ve ğretmen ile sıkı bir diyalog içerisinde olmalıdır.

Kaynakça

- AYDIN, Betül (1989). *Üniversite Öğrencilerinin Bir Kesiminde Çalışma Alışkanlıkları ve Tutumları ile Depresyon Seviyelerinin İncelenmesi*, M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, Sayı 1.
- KABAPINAR, Y. (2002) "İlköğretim Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Derslerinde Kullanılabilecek Bir Öğretim Yöntemi Olarak Sosyal Empati", Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi (editör Cemil Öztürk, Dursun Dilek), Ankara:Pegem Yayıncılık, 170-184.
- ÖZAKPINAR, Yılmaz (2002). **Verimli Ders Çalışmanın Psikolojik Koşulları**, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- ÖZER, Bekir (1993). *Öğretmen Adaylarının Etkili Öğrenme ve Ders Çalışma Yeterliliği*, Eskişehir:Anadolu Üniversitesi Yayınları, No:639.
- SENCER, Muzaffer; IRMAK, Yakut (1984). **Toplumbilimlerinde Yöntem**, İstanbul: Say Kitap Pazarlama.
- SUBAŞI, Güzin (2000). *Verimli Ders Çalışma Alışkanlıkları Eğitiminin Akademik Başarı, Akademik Benlik Kavramı ve Çalışma Alışkanlıklarına Etkisi*, **Eğitim ve Bilim**,25(117).
- TAN, Hasan (1992). **Psikolojik Danışma ve Rehberlik**, İstanbul:Alkım Yayınevi.
- TAN, Hasan (1996). **Verimli Ders Çalışma ve Hayata Hazırlanma**, İstanbul:Alkım Yayınevi.
- ULUĞ, Fevzi (2000). **Okulda Başarı**, İstanbul:Remzi Kitabevi.
- YILDIRIM, Ali; DOĞANAY, Ahmet; TÜRKOĞLU, Adil (2000). **Ders Çalışma ve Öğrenme Yöntemleri**, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- WEINER, B. (1974). *Achievement Motivation and Attribution Theory*, Morristown, N.J:General Learning Process akt: KÖSE, R. (1998). *Başarı Yönelimindeki Cinsiyet Farklılıklarının Akademik Seçim ve Edinimlere Dönük Etkiler*, **Eğitim ve Bilim**, 22 (107).
- http://egitimci.port5.com/new_page_1.htm. "Verimli Ders Çalışma Yolları Nelerdir?" 06 Nisan 2004.

◆ Aysel Demiroğlu Memiş

EK:Verilen cevaplardan örnekler:

1. Ders çalışmayı seviyor musun?

Ders çalışmayı seviyorum çünkü...

Ders çalışmayı seviyor musun?
Seviyorum çünkü... ders... çalışınca... içinde... güzel bir iş...
hiç bir planımı yapmıyorum. Ders çalışınca kefi yor mak
yok. Dışarıda gelecekleri beklemezdim. Bununla birlikte
ben büyüdümce ülke ekonomisine katkıda bulunup
bu ülkeyi yükseltmeye hedeflerdim.

Ders çalışmayı sevmiyorum çünkü...

...sıkıcı... geliyor... ödev... olmasa... daha iyi

2. Ders çalışmazsan ne olur?

Eğer ders çalışmazsam Anne ve Babamın tüm
emekleri boşa gider ve büyüdümce bir iş sahibi
olmam herkez tarafından küçümsenebilirim.
Ve bu beni gerin dibine sokar doğrusu

Bilgiler edinmem cahil kalırım soruları
cevaplayamayınca utanırım. İleride bir
mesleğim olmazsa para kazanmam

Büyüdümce Adam olarak bir kariyerim olmaz.

Bunun işi yok diye kimse beklemez.

Evlensam bile niye benim işim yok diye arkadaşlarımı
bana sorarlar. Tabii bunda olurca bekle utanırım da annem

Ders çalışmazsam hayat sana istediğini vermiyor.
Çi bir iş hayatı olmayacak. Eyleyi sekerolsün.

Ders çalışmazsam hiç bir şey öğrenemem ve
toplumda küçük duruma düşerim.

Tembel olucum ve hiç bir işe gidemem gitsem bile kaybolurum

3. Ders çalışırken hangi yöntemleri kullanırsın?

Ders çalışırken hangi yöntemleri kullanırsın?
Ders çalışırken araştırma yaparım, en önemlisi de bu değil mi?
Ayrıca fazla ayrıntıya girerim çünkü; bilgimin daha çok olmasını isterim.

Bilgisayar, kitap, Deneylerle ders çalışırım.
elberci değil, yaratıcı eğitimden yanayım.

Bir ders konusunu zevkli ve eğlenceli hale getirmeye çalışırım. Örneğin sodyum ve opak maddeler anlatılırken bu maddeler sağım veya opak olsa ne olur olur diye düşünürüm. Ben o konuyu ezberlemem kaygısını kurmam. Böylece daha iyi hatırlarım.

Ders çalışırken sessiz yerde gani adamda çalışırım.
Ödevlerini yaparım, Özet çıkarmam öğretmen verdiği zaman özet çıkarırım. Genelde kitap okurum.

4. Ders çalışmak sence nasıl daha zevkli hale getirilebilir?

— Oyun oynayarak öğretimin ben öğretmen oluk esnuyorum öğrencilerime ders kitabı okuyorum ve okuduğumu kendime anlatıyorum.

Konuyla ilgili yerlere giderek gezerek görerek değişik eğlenceli, komik, izlenimli kaynaklardan kitap okuyarak Zevkli bir hale getirilebilir.

Derslerin içine biraz da olsun eğlence ve oyun katılırsa ders çalışmak daha zevkli bir hale getirilebilir.

◆ Aysel Demiroğlu Memiş

5. Öğretmen ya da anne-baba olsan çocukların daha çok ders çalışmasını nasıl sağlardın?

İstediğini yaptıktan sonra gördü çok istediği bir şeyi alıp ona verince o bir o kadar mutlu olur ve kendisi mutlu olduğu için bizde mutlu eder. Örneğin: Ben annem ve babamdan kedi istiyordum ama yapmıyorlar. Ben çiziyordum bundan dolayı seviliyordum. Gıcısıym aldığında onun her isteğini görebilmeliyim.

Bu öğretmen, anne ve babalar çocuklara çalışması için baskı uygular. Bu bence doğru fikir ve daha az çalışır.

Benim annem, babam ve öğretmenim bana böyle yapmazlar. Benim için daha iyi. Çünkü böyle yapmazlar. İnan ders çalışmayı daha çok seviyorum. Bu yüzden sadece bir öğrenciyim. Ben çocuklarına böyle yapmam.

Onlara baskı yapmadan onlara ders çalışmanın önemini anlatarak, ezberci değil yaratıcı eğitimin yararlarını anlatarak, onlara zevkli ders çalıştırarak, gülererek ders çalışmalarını sağlayarak.

Sınırlı olup kıyamayı bir gazlığı yaptığımızda kıyamak yerine gazlıları döndürmeyi tercih ederlerse bence çocuklar daha çok ders çalışmayı severler ve çok ders çalışırız.

Ben öğretmen değil öğretmen Sosyal dersindeyim. Konulara Aktüel ve devimler. Birini buldu aktüel yaparım. Konuları buldu. Öğrenciler hem sınırlanmış olurlardı hem de aktüel severler gidip getirmeye başlardı. Hem dersle onların istediği gibi anlatarak onların da konuyu daha çok ilgi duyduğunu sağladım.

Not: Benim için dinlediğim hiçbir yerde uygulanmıyor anlarsın

Çocuklara ders çalışmanın iyi bir şey olduğunu. Ders çalışmanın kendimize ne gibi yararlarının olacağını anlatırdım. Çalıştığı ders hangisiyse onu deneyimle, oyunlarla, filmlerle daha eğlenceli bir hale getirirdim, çocuklar için.

THE VIEW OF STUDENTS ON STUDYING (A SAMPLE OF ELEMENTARY SCHOOL 5TH GRADE STUDENTS)

Aysel DEMİROĞLU MEMİŞ*

Abstract

The aim of this research is to determine the views of 5th grade elementary school students about studying. The application of this research which was carried out on the basis of survey method was conducted in Çankaya in Ankara. 5th grade students (N=447) randomly selected from 6 elementary schools constitute the subject of the research. The percentage of the students according to their sex is 48% girls (n=215), and 52% boys (n=232). The students were asked the following open ended questions during the research: "Why do you like or don't you like studying?, What might happen if you don't study?, Which techniques do you use while studying?, How can you make studying more enjoyable?, and If you were a parent or a teacher how would you encourage your children to study?" The answers of the students were categorized and their distributions of frequency were done.

Key Words: Study habits, study techniques, academic achievement

* Assist. Prof.; Zonguldak Karaelmas University Faculty of Education Department of Primary School Teaching, Ereğli/ZONGULDAK